

KOVÁCS RÁCZ Eleonóra

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék, Szerbia
kreleonora@ff.uns.ac.rs

VAJDASÁGI MAGYAR NÉPI FÖLDRAJZI NEVEK

Mađarska narodna geografska imena u Vojvodini

Geographical Folk Names in Hungarian

A dolgozat 21 vajdasági település magyar népi földrajzi neveinek bizonyos részletét mutatja be, ezzel kiegészítve, pótolva és tovább folytatva az előző kutatások névanyagát. Jelen tanulmányunk a begyűjtött földrajzi nevek melléknévi alakváltozataira, azok helyesírási aspektusaira is kitér, felveti a helyesírási szabálypontok, valamint az ettől eltérő írásmódok lehetséges alternatíváit. Célunk, hogy a hallgatói gyűjtések nyomán rámutassunk azokra a helyesírási kérdésekre, amelyek a térség földrajzi jellegéből, valamint a kisebbségi létből adódóan olyan nyelvi formákat teremtenek, amelyek különböznek a helyesírási szabályzat gyakorlatától. Reményeink szerint ez további vitatémaként szolgál majd a földrajzi nevek iránt érdeklődők körében.

Kulcsszavak: vajdasági népi földrajzi nevek, Bácska, Bánát, a földrajzi nevek helyesírása, kötőjeles írásmód, különírandó földrajzi nevek

1. Bevezetés

A magyar helyesírás szabályai 12. kiadásában az alábbi változások jelennek meg a földrajzi nevek vonatkozásában: „Ha egy eredetileg kötőjellel kapcsolt, földrajzi köznévi utótagot tartalmazó földrajzi név közterület nevébe kerül, a kötőjeles írásmódot – a helység-résznevek gyakori párhuzamossága miatt – egybeírás váltja fel: Csörsz-árok/Csőrszárók utca, Ferenc-hegy/Ferenchegyí út.”

Jelen tanulmányunkban népi földrajzi név alatt értünk minden olyan, a nép ajkán élő vajdasági magyar nyelvű földrajzi nevet, melyek nem hivatalos megnevezései az adott földrajzi egységnek, csupán a helyi tájnyelv kommunikációs

igényeivel összhangban segítik a mindennapok élőnyelvi kommunikációját. Az adott településen és régióban a magyar élőnyelv részei, a nyelvjárások szókészletét gazdagító szavak, szókapcsolatok, melyeket az ott élő beszélőközösség jól ismer. A Vajdaság magyar népi földrajzi nevek legújabb irodalma a Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 15. cím alatt megjelenő bánáti földrajzi nevek tára (i. m. 2011). Jól ismertek és igen fontosak az ezt megelőző kutatások is, melyek Penavin Olga, Matijevics Lajos, Mirnics Júlia, Kovács Endre, Papp György, valamint Rajsli Ilona gyűjtésével és szerkesztésével láttak napvilágot 1975 és 1989 között (lásd Penavin–Matijevics–Mirnics 1975–1989). Az utóbbiak tizennégy bácskai település magyar népi földrajzi nevének adattáraként jelentek meg. A Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 15. kiegészíti és pótolja a bánáti magyar népi földrajzi nevek kiadásának hiányát. Jelen tanulmány folytatja ezt a kutatást és hagyományt, mivel hisszük és valljuk, hogy a vajdasági népi földrajzi neveket folyamatosan gyűjtenünk és rögzítenünk kell, hogy azok megmaradjanak az utókor számára. A tanulmányban szereplő magyar népi földrajzi nevek hallgatói gyűjtések eredményeként az alábbi vajdasági településekről kerültek lejegyzésre: Szabadka, Palics, Királyhalom, Csantavér, Topolya, Szenttamás, Temerin, Ada, Zenta, Tóthfalu, Péterréve, Bácskertes, Tiszakálmánfalva, Muzslya, Doroszló, Gombos, Pancsova, Magyarittabé, Nosza, Torontálvásárhely és Csóka. A tanulmányban megtalálhatók a vajdasági népi földrajzi nevek melléknévi alakváltozatai is. Ez utóbbiak merőben újnak számítanak a földrajzi nevek irodalmában, mivel olyan népi földrajzi nevek -i képzős, melléknévi alakulatai is bekerültek, melyekre a helyesírási szabályzatokban sem találunk útmutatót. Gondolunk itt azokra a szerb nyelvi előtagot mutató földrajzi nevekre, melyekről nem minden esetben állapítható meg azok tulajdonnévi vagy közszoói eredete. Ez utóbbiak az alábbi megfontolásból nagy kezdőbetűvel kerültek be melléknévi alakjukban a lentebb található csoportosításba: részben a többemű idegen földrajzi nevek mintájára (például New York-i), másrészt magyar nyelvű utótagjukhoz, amely eleve kis kezdőbetűs volt, hozzákapcsoltuk a melléknévképzőt (például Bara-nádas, Szávin-gát stb.). Az előtag és utótag közötti kötőjeleket (ez utóbbiaknál és minden más esetben is) a helyesírási szabályzattal összhangban tüntettük fel (AkH.¹² 172–183). További fontos szempont a helyesírási szabályzat 105. pontja a minőségjelzős kapcsolatok kapcsán (például Buckai szőlők, Gémeskút és a Szenteltkút, Templomkereszt, Kőkereszt, Bádogkereszt stb.), valamint a szabályzat 110. pontja a jelöletlen közszoói birtokos jelzői kapcsolatok jelölésében. Szép számban akadnak továbbá olyan népi földrajzi nevek a begyűjtött anyagban, amelyek előtagja -ó, -ő képzős melléknevek (például Túlso vég, Alsó vég), ezeket a helyesírási szabályzat 118. pontja értelmében különírtuk az utótagtól, amennyiben azonban valamely kötőjeles írásmódú csoporthoz tartoznak, kötőjellel láttuk el az adott földrajzi megnevezést (például Alsó-legelő). Az AkH.¹² 166. pontja

alaján kötőjelesek azok a földrajzi nevek, amelyek tulajdonnévi előtaggal bírnak, és jelöletlen birtokviszonyt fejeznek ki (például Bács-ér, Tisza-kanyar, Borsostanya stb.). A jelölt birtokviszonyt kifejezőket különírtuk (például Rozika gödre, Tódor tanyája stb.). Az utcák, terek, fasorok, közök, országutak melléknévi alakja az AkH.¹² 181. pontja alapján azonos az alapformával, mivel a nagy kezdőbetű nem változik meg. A kutak és a keresztiek vonatkozásában háromféle írásmóddal kell számolnunk: amennyiben tulajdonnévi előtagúak, kötőjelesek (például Tóth Harsányi-kereszt, Simon-kút stb.), a jelölt minőségjelzői előtaggal bírót pedig vagy külön- (Városi kereszt, Országúti kút, Pákai kút stb.) vagy pedig egybeírjuk a helyesírási szabályzat 105. pontja alapján (például Gémeskút, Templomkereszt, Melegkút stb.).

Kutatásunk célja, hogy az eddigi gyakorlatot kiegészítve felhívjuk a figyelmet a vajdasági magyar népi földrajzi nevek melléknévi formáinak helyesírására is, főként azokra az alakváltozatokra, melyek helyesírása további vitát kezdeményez, mivel a helyesírási szabályzat nem ad egyértelmű választ az említett alakok helyesírására. Az utóbbiak főként azokra a szerb nyelvi előtagot tartalmazó földrajzi nevekre vonatkozathatók, amelyeknek utótagja magyar nyelvi forma. Ez utóbbiaknál a helyesírási szabályzat alapján a józan logika mentén tüntettük fel a földrajzi név helyesírásának lehetséges alternatíváját. A szerb nyelvi előtagokat nagy kezdőbetűvel írtuk a melléknévi alakokban is, mivel azok tulajdonnévi vagy közszói eredete nem mindig egyértelmű.

Az egyes főbb kategóriákon belül alkategóriákat is meghatározunk az elkövetkezőkben, melyeket a főkategória számjelzésével, valamint az alkategória számával látunk el. Az egyes földrajzi névcsoportok helyesírását illető meglátásainkat a főkategória címét követően ismertetjük, mivel összességében szeretnénk áttekinteni a helyesírási ismérveket, kérdéseket és kételyeket egy-egy tematikus egység kapcsán. Az alkategóriákat tartalmazó táblázatoknál nem térünk ki a helyesírást érintő kérdésekre, csupán táblázat formájában tárjuk a nagyközönség elé azokat, tételesen, ábécésorrendben. Mindez reményeink szerint a könnyebb áttekintést eredményezi a földrajzi nevek iránt érdeklődők számára.

2. Víznevek a földrajzi nevekben

A vajdasági népi földrajzi nevekben előforduló víznevek elsősorban tavak, folyók, csatornák (kanálisok), erek, gátak, patakok, valamint holtágak megnevezését tartalmazzák. Előfordulnak továbbá folyónevekhez kapcsolódó hídmegnevezések, folyóközt, folyókanyart, tóhoz tartozó nádszegnevezések, továbbá mocsárneveket jelölő földrajzi nevek is. Ezeket a Vajdaságban meglévő magyar népi földrajzi neveket a helyesírási szabályzattal összhangban (vö. 175. pont)

kötőjellel jelöljük. Amennyiben az említettek -i képzőt kapnak, annyiban a közsői előtaggal bírók kis kezdőbetűssé válnak, a tulajdonnévi előtagúak viszont nagy kezdőbetűsek maradnak, mivel a tulajdonnévi előtag nem kap melléknévképzőt. Az idegen nyelvi (esetünkben szerb nyelvi) előtaggal bíró vízneveket jelölő népi földrajzi neveknél a szerb nyelvi előtagot meghagyjuk nagy kezdőbetűvel, mivel, ahogyan az a későbbiekben kiderül, az előtag tulajdonnévi vagy közsői volta nem minden esetben kikövetkeztethető. Ilyen földrajzi neveink jelen csoportban a Bara-nádas és a Szávin-gát. A felsoroltakat alcsoportokba soroltuk, melyeket táblázat szemléltet.

2.1. Tavak a víznevekben

Alapalak	Melléknévi alak
Császár-tó (Muzslya)	császár-tavi
Fehér-tó (Muzslya)	fehér-tavi
Halas-tó (Muzslya, Torontálvásárhely)	halas-tavi
Jóca-tó (Muzslya)	Jóca-tavi
József-tó (Muzslya)	József-tavi
Lóci-tó (Muzslya)	Lóci-tavi
Napsugaras-tó (Muzslya)	napsugaras-tavi
Topolyai-tó (Topolya)	topolyai-tavi
Tukacs-tó (Tóthfalu)	Tukacs-tavi
Vér-tó köze (Palics)	Vér-tó közei

2.2. Erek, patakok, torkolat a víznevekben

Alapalak	Melléknévi alak
Bács-ér (Szenttamás)	Bács-éri
Béga-folyó (Muzslya)	Béga-folyóbeli
Béla-ér (Szenttamás, Topolya)	Béla-éri
Csík-ér (Péterréve)	Csík-éri
Körös-patak (Királyhalom)	Körös-pataki
Temes–Duna-torkolat (Pancsova)	Temes–Duna-torkolatbeli

2.3. Csatornák és kanálisok

Alapalak	Melléknévi alak
Bega-csatorna (Magyarittabé)	Bega-csatornai
Első-kanális (Tizsakálmánfalva)	első-kanálisbeli
Kis-kanális (Tizsakálmánfalva)	kis-kanálisbeli
Nagy-csatorna (Ada)	nagy-csatornai
Nagy-kanális (Muzslya, Tizsakálmánfalva)	nagy-kanálisbeli

2.4. Nádas, mocsár, holtág a víznevekben

Alapalak	Melléknévi alak
Bara-nádas (Ada)	Bara-nádasbeli
Lófej-mocsár (Királyhalom)	lófej-mocsári
Sárkányos-holtág (Bácskertes)	sárkányos-holtágbeli

2.5. Gátak a víznevekben

Alapalak	Melléknévi alak
Erzsébet-gát (Magyarittabé)	Erzsébet-gáti
Szávin-gát (Szabadka)	Szávin-gáti

2.6. Folyónévhez kapcsolódó földrajzi nevek

Alapalak	Melléknévi alak
Holt-Tisza (Péterréve)	holt-tiszai
Tisza-híd (Zenta, Ada)	Tisza-hídi
Tisza-kanyar (Péterréve)	Tisza-kanyari

3. Domborzatot jelölő földrajzi nevek

A vajdasági magyar népi földrajzi nevek között szép számban vannak domborzatot jelölők, melyek halmot, hátat, dombot, partot, gödröt, töltést, lapályt (lapos: Erdő-lapos), gátat, szigetet és hegyre emlékeztető magaslatot (például Kutya-hegy) neveznek meg. A partmegnevezés (például Topornicsa-

part, Sárga-part) ebben a csoportban az átlagosnál magasabb területet jelöl, nem pedig folyópartot. Az említettek kötőjeles földrajzi nevek, melyekben melléknévképző esetén a tulajdonnévi előtag nagy kezdőbetűs marad, a közsői előtag pedig kis kezdőbetűssé válik, amint a földrajzi név -i képzőt kap. A tulajdonnévi előtaggal bíró, domborzatra utaló földrajzi nevek kötőjeles írásmódját a helyesírási szabályzat 166. pontja is alátámasztja, mivel a tulajdonnévi előtaggal bíró jelöletlen birtokviszonyt tartalmazó szóösszetételeket kötőjelezzük. Ezzel összhangban a jelölt birtokviszony magával vonja a különírást (például Rozi-ka gödre). A szerb nyelvű előtaggal bíró megnevezések előtagjának melléknévi alakjában is meghagytuk a nagy kezdőbetűt.

3.1. Halmok, dombok, hegyek

Alapalak	Melléknévi alak
Csákó-halom (Tóthfalu)	Csákó-halmi
Hinga-domb (Királyhalom)	Hinga-dombi
Kálvária (Szenttamás)	kálváriai
Kálvária-domb (Topolya)	Kálvária-dombi
Katalin-domb (Doroszló)	Katalin-dombi
Katarina-domb (Doroszló)	Katarina-dombi
Magas-domb (Mohol)	magas-dombi
Szent Anna-domb (Szabadka)	Szent Anna-dombi
Templom-domb (Királyhalom)	templom-dombi
Zöldfa-domb (Ada)	zöldfa-dombi
Kutya-hegy (Mohol)	kutya-hegyi

3.2. Gödrök és laposok

Alapalak	Melléknévi alak
Brózsó-gödör (Bácskertes)	Brózsó-gödöri
Erdő-lapos (Doroszló)	erdő-laposbeli
Gubi-gödör (Mohol)	Gubi-gödöri
Kis-gödör	kis-gödörbeli

Kubik-gödör (Mohol)	Kubik-gödöri
Liboda-gödör (Mohol)	Liboda-gödöri
Nagy-gödör (Csóka)	nagy-gödöri
Nagy-gödör (Magyarittabé, Muzslya)	nagy-gödörbeli
Pusti-gödör	Pusti-gödörbeli
Pusti-gödörök (Doroszló)	Pusti-gödörökbeli
Rozika gödre (Gombos)	Rozika gödrebeli

3.3. Háta és partok

Alapalak	Melléknévi alak
Babicskovics-hát (Szabadka)	Babicskovics-háti
Crni-hát (Szabadka)	Crni-háti
Gyöngyös-part (Nosza)	gyöngyös-parti
Hinga-part (Királyhalom)	Hinga-parti
Sárga-part (Zenta, Ada, Péterréve)	sárga-parti
Topornicsa-part (Gombos)	Topornicsa-parti

3.4. Töltések és gátak

Alapalak	Melléknévi alak
Havarinszki-töltés/gát (Bácskertes)	Havarinszki-töltésbeli/ gátbeli
Kis-töltés (Mohol)	kis-töltési
Tisza-töltés (Mohol)	Tisza-töltési

4. Tengerfenék-domborzatot jelölő földrajzi nevek

A vajdasági magyar népi földrajzi nevekben kizárólag partokat megnevező földrajzi nevekre bukkantunk, melyeknek előtagja folyót megnevező tulajdonnév. Kivételt képez a Bara-part népi földrajzi név, melynek előtagja nagy kezdőbetűs marad, mivel idegen (szerb) nyelvi elem.

4.1. Folyópartok

Alapalak	Melléknévi alak
Bara-part (Ada)	Bara-parti
Duna-part (Pancsova)	Duna-parti
Körös-part (Királyhalom)	Körös-parti
Temes-part (Pancsova)	Temes-parti
Tisza-part (Péterréve)	Tisza-parti

5. Növényekre utaló földrajzi nevek

Ebben a csoportban azok a népi földrajzi nevek találhatók, amelyek valamely növényre utaló területet jelölnek. Kerteket, réteket, erdőket és erdőrészeket, legelőket, bokrosokat, gyümölcsösöket, nádist, pusztát, irtást, szőlőt, kaszálót, orgonást találunk a begyűjtött anyagban. A helyesírási szabályzat 175. pontja értelmében kötőjellel láttuk el népi földrajzi neveinket. A kertmegnevezésekben azonban a kötőjel nélküli különírt alakok is előfordulnak, mivel ezekben az esetekben közszoói előtaggal számolhatunk. Ez utóbbiak a helyesírási szabályzatban a megye, járás, városkörnyék, bánság, grófság, terület csoportban találhatóak, azonban melléknévi alakjukban úgy viselkednek, mintha kötőjelesek lennének, mivel a közszoói előtagok kis kezdőbetűssé válnak. Amennyiben azonban tulajdonnévi előtagjuk van, annyiban kötőjellel látjuk el őket a helyesírási szabályzat 166. pontja értelmében. A Buckai szőlőket különírtuk a helyesírási szabályzat 105. pontja értelmében, mivel minőségjelzős szókapcsolatként a kertekhez közeli földrajzi névként tekintünk rájuk. Abban az esetben azonban, ha ez utóbbiak tulajdonnévi előtaggal bírnának, kötőjelesek lennének. A szerb nyelvi előtagra utaló földrajzi nevekben a melléknévi alakban is meghagytuk a nagy kezdőbetűs előtagot (például Medenacs-gyümölcsösbeli).

5.1. Kertek és majorok

Alapalak	Melléknévi alak
Bánom kert (Muzslya)	Bánom kerti
Epres kert (Muzslya)	epres kerti
Kopasz-kert (Zenta)	Kopasz-kerti

Szürüs kert (Doroszló)	szürüs kerti
Rét-major (Csóka)	rét-majori
Széki-major (Csóka)	széki-majori

5.2. Rétek, irtások, puszták

Alapalak	Melléknévi alak
Alsó-rét (Péterréve)	alsó-réti
Betyár-rét (Muzslya)	betyár-réti
Disznóhát-rét (Ada)	disznóhát-réti
Felső-rét (Péterréve)	felső-réti
Irtás (Doroszló)	irtásbeli
Kis-rét (Doroszló)	kis-réti
Nagy-rét (Zenta, Doroszló)	nagy-réti
Pancsovai-rét (Pancsova)	pancsovai-réti
Pusztá (Doroszló)	pusztabeli

5.3. Erdők

Alapalak	Melléknévi alak
Kazuk-erdőrész (Bácskertes)	Kazuk-erdőrészbeli
Palicsi-erdő (Palics)	palicsi-erdei
Varjas-erdő (Doroszló)	varjas-erdei

5.4. Legelők, kaszálók, nádasok, bokrosok

Alapalak	Melléknévi alak
Alsó-legelő (Doroszló)	alsó-legelőbeli
Bika-kaszáló (Gombos)	bika-kaszálóbeli
Felső-legelő (Doroszló)	felső-legelőbeli
Felső-nádas (Palics)	felső-nádasbeli
Moháti-legelő (Bácskertes)	moháti-legelőbeli

Orci-bokros (Szabadka)	orci-bokrosbéli
Rizsalegelő (Péterréve)	rizsalegelőbéli

5.5. Egyéb, növényekre utaló földrajzi nevek

Alapalak	Melléknévi alak
Buckai szőlők (Szabadka)	Buckai szőlőkbeli
Kis-Jorgován (Magyarittabé)	kis-jorgovánbéli
Medenacs-gyümölcsös (Péterréve)	Medenacs-gyümölcsösbeli
Rét-sziget (Péterréve)	rét-szigetbéli

6. Talajra vonatkozó földrajzi köznevek

Ebben a kategóriában kizárólag homokos talajra utaló földrajzi neveket soroltunk. Még a dűlőút megnevezésében is a homokra utaló megnevezéssel találkozunk. A melléknévi alakok közszói előtaggal bírnak, ezért kis kezdőbetűsökké váltak. Két szerb nyelvi előtaggal is találkozhatunk (Deonikai-homokos, Barai-homokos).

Alapalak	Melléknévi alak
Barai-homokos (Muzslya)	Barai-homokosbéli
Csepeli-homokos (Muzslya)	csepeli-homokosbéli
Deonikai-homokos (Muzslya)	Deonikai-homokosbéli
Homok-dűlő (Palics)	homok-dűlői
Nagy-homokos (Muzslya)	nagy-homokosbéli
Vályogos-homokos (Muzslya)	vályogos-homokosbéli

7. Területet, tájat jelölő földrajzi nevek

A területet, tájat jelölő földrajzi nevek kategóriában fellelhetünk utcákat, tereket, közöket, parkokat, sétányokat, sorokat, sarkokat, végeket, országutat, kövesutat, dűlőutat, járást, tanyát, farmokat, villákat, házakat, szántóföldet, határrészt, keresztet, telkeket, erdőrészeket, határrészeket, tisztásokat, hidakat, kutakat, majorokat, szigeteket, oldalokat, kiemelkedő földterületet megnevező partokat, vasúti megállót és vasútvonalakat, szobrokat, településrészeket, játszótereket, szelmalmokat. Az említettek közül az utcák, terek, sorok, közök,

országutak nagy kezdőbetűje a helyesírási szabályzat 181. pontja értelmében azok melléknévi alakjában sem változik. Az utóbbiak analogiájára melléknévi alakban is nagy kezdőbetűsek maradnak a határrész, szántóföld, föld, játszótér, híd és kút utótagú földrajzi neveink is. Tulajdonnévi előtagú jelölt birtokviszony esetén különírtuk az előtagot és az utótagot, kötőjel nélkül. A dűlőutakat kötőjellel láttuk el, a járásokat különválasztottuk. Melléknévi alakjában a tulajdonnévi előtag nagy kezdőbetűs marad, a közszói előtag kicsivé válik. A kertek helyesírása aszerint alakul, hogy bírnak-e tulajdonnévi előtaggal, vagy pedig közszói előtagjuk van. Az előbbi esetben a jelöletlen birtokviszony miatt kötőjellel láttuk el az említetteket, az utóbbiakat viszont különírtuk. A kanális utótag csatorna jelentésben fordul elő, ezért kötőjellel jelöltük (például Határ-kanális). A hidak kötőjelesek, amennyiben előtagjuk a folyó nevét viseli. Más esetben különírjuk őket, és mivel az utcák, fasorok, terek stb. csoportban található a helyesírási szabályzatban, ezért előtagjuk melléknévi alakjukban is nagy marad. A kutak helyesírása a helyesírási szabályzat (AkH.¹²) 105., 118., valamint 166. pontja szerint alakult, azaz a gémeskutat egybeírtuk, mivel összetételi tagjainak jelentése más, mint az előtag és az utótag jelentése (AkH.¹² 105.). A Sárga kút pedig különírandó, mivel az összetételi tagok együtt is ugyanazt jelentik, mint külön-külön, merthogy a kút valóban sárga színű (vö. AkH.¹² 105.). Az Emlék szökőkút (vö. AkH.¹² 118.) újfent különírandó, mivel egyik tagja összetett szó. A tulajdonnévi előtagú kútmegnevezések kötőjelesek, mivel jelöletlen birtokviszonyt tartalmaznak (vö. AkH.¹² 166., például Klajner-kút). A Gémeskút és a Szenteltkút a helyesírási szabályzat 105. pontja értelmében egybeírandó.

A Rizsalegelő megnevezés jelöletlen tárgyias kapcsolat, eszerint egybeírtuk. Az -ó, -ő képzős melléknéveket (például Túlso vég, Alsó vég), valamint az -i képzős melléknéveket tartalmazó előtagokat (például Községi föld, Topolyai ökokút, Palicsi madárles) különírtuk az utánuk álló utótagtól. A kereszteket háromféleképpen tüntettük fel gyűjtésünkben: a tulajdonnévi előtagú jelöletlen birtokviszonyt kifejezőek kötőjelesek (vö. AkH.¹² 166., például Mátyás-kereszt), a jelöletlen minőségjelzős összetételben egybeírtuk az említetteket (Birkasupa vö. AkH.¹² 105., például Templomkereszt, Kőkereszt, Bádogkereszt), a közszói előtagú kereszteket, melyek előtagja többnyire -i melléknévképzőt tartalmaz (például Városi kereszt), különírtuk az utótagtól. A vég utótagú földrajzi nevek kétféle írásmódot követnek: az Alvég és Felvég típusúak egybeírandók (vö. AkH.¹² 105.), a Túlso véget (vö. AkH.¹² 118.) pedig különírjuk jelölt előtagja miatt. A vajdasági települések szobormegnevezései tulajdonnévi előtagú jelöletlen birtokviszonyt tartalmaznak, ezért kötőjelesek (vö. AkH.¹² 166.). Az egyes településrészeket, tájegységeket jelölő magyar népi földrajzi neveket egybeírtuk (vö. Fácántelep, Gyöngysziget, Majomplacc, Alvég, Vásártér, Piac tér, Gyepföld, Fácántelep stb.). A felsorolt földrajzi nevek mintegy húsz alcsoportra különíthetők el.

7.1. Közök

Alapalak	Melléknévi alak
Folyó köz (Mohol)	Folyó köz
Macedónia köz (Ada)	Macedónia közbeli

7.2. Töltések

Alapalak	Melléknévi alak
Havarinszki-töltés/gát (Bácskertes)	Havarinszki-töltésbeli/ gátbeli
Kis-töltés (Mohol)	kis-töltés
Tisza-töltés (Mohol)	Tisza-töltési

7.3. Terek

Alapalak	Melléknévi alak
Búza tér (Muzslya)	Búza téri
Ezredesi tér (Szabadka)	Ezredesi téri
Felvonulás tér (Topolya)	Felvonulás téri
Futballpálya tér (Muzslya)	Futballpálya téri
Halász tér (Zenta)	Halász téri
Iskola tér (Muzslya)	Iskola téri
Kinti tér (Muzslya)	Kinti téri
Oncsa tér (Mohol)	Oncsa téri
Piactér (Mohol)	piactéri
Templomudvar tér (Muzslya)	Templomudvar téri

7.4. Játzóterek

Alapalak	Melléknévi alak
Homoki játszótér (Zenta)	Homoki játszótéri
Sárga játszótér (Palics)	Sárga játszótéri
Verbászi játszótér (Ada)	Verbászi játszótéri

7.5. Parkok

Alapalak	Melléknévi alak
Adica-park (Ada)	Adica-parkbeli
Fő téri park (Zenta)	Fő téri parki
Tito-park (Királyhalom)	Tito-parki

7.6. Utcák

Alapalak	Melléknévi alak
Bara utca (Csóka)	Bara utcai
Csányi utcája (Szenttamás)	Csányi utcájabeli
Dráva utca (Muzslya)	Drávai utcai
Első utca (Ada)	Első utcai
Gatyaszár utca (Ada)	Gatyaszár utcai
Gránic utca (Mohol)	Gránic utcai
Káposzta utca (Szenttamás)	Káposzta utcai
Kezét csokolom utca (Ada)	Kezét csokolom utcai
Kis utca (Mohol, Csóka, Zenta, Csantavér, Szenttamás)	Kis utcai
Korzó sétány (Ada)	Korzó sétánybeli
Nagy utca (Csantavér)	Nagy utcai
Petőfi Sándor utca (Muzslya)	Petőfi Sándor utcai
Rác utca (Szenttamás)	Rác utcai
Sár utca (Csantavér)	Sár utcai
Szerb utca (Szenttamás)	Szerb utcai
Tóparti utca (Zenta)	Tóparti utcai
Új utca (Csantavér)	Új utcai
Vasút utca (Királyhalom)	Vasút utcai

7.7. Utak és vasútvonal

Alapalak	Melléknévi alak
Kanász út (Doroszló)	Kanász úti
Kétkertközi út (Magyarittabé)	Kétkertközi úti
Posta út (Muzslya, Zenta)	Posta úti
Régi út (Ada)	Régi úti
Szegedi út (Péterréve)	Szegedi úti
Szólós út (Muzslya)	Szólós úti
Topolyai út (Péterréve)	Topolyai úti
Törekvés út (Nosza)	Törekvés úti
Új út (Ada)	Új úti
Szabadka–Zenta (vasútvonal)	szabadka–zentai (vasútvonal)

7.8. Sorok és sarok

Alapalak	Melléknévi alak
Arany sor (Királyhalom)	Arany sori
Bagi sor (Csantavér)	Bagi sori
Bolgár sor (Muzslya)	Bolgár sorbeli
Cigány sor (Mohol, Szenttamás)	Cigány sori
Cvijó sor (Szabadka)	Cvijó sori
Fenyves sor (Palics)	Fenyves sori
Gyep sor (Szenttamás)	Gyep sori
Gyöp sor (Csóka)	Gyöp sori
Lepár sor (Temerin)	Lepár sori
Makkfa sor (Péterréve)	Makkfa sori
Piros sor (Muzslya)	Piros sori
Róbert sor (Muzslya)	Róbert sori
Savó sor (Ada)	Savó sori

Szőlő sor (Torontálvásárhely)	Szőlő sori
Temető sor (Ada)	Temető sorbeli
Új sor (Temerin, Zenta, Torontálvásárhely, Muzslya)	Új sori
Varga sor (Muzslya)	Varga sori
Verbászi sor (Muzslya)	Verbászi sorbeli
Káics-sarok (Királyhalom)	Káics-sarki

7.9. Országutak

Alapalak	Melléknévi alak
Bácsi országút (Doroszló)	Bácsi országúti
Bresztováci országút (Doroszló)	Bresztováci országúti
Szentiványi országút (Doroszló)	Szentiványi országúti
Sztapári kövesút (Doroszló)	Sztapári kövesúti

7.10. Dűlőutak

Alapalak	Melléknévi alak
Balatonyi-dűlő (Bácskertes)	balatonyi-dűlői
Baltsek-dűlő (Szabadka)	Baltsek-dűlői
Barandai-dűlő (Torontálvásárhely)	barandai-dűlői
Bega-dűlő (Muzslya)	Bega-dűlői
Bogojai-dűlő (Doroszló)	bogojai-dűlői
Bresztovac-dűlő (Bácskertes)	Bresztovac-dűlői
Fodor-dűlő (Nosza, Királyhalom)	Fodor-dűlői
Fvrzija jogok-dűlő (Bácskertes)	Fvrzija jogok-dűlői
Kálvária-dűlő (Doroszló)	Kálvária-dűlői
Karjadi-dűlő (Zenta)	karjadi-dűlői
Kaszálói-dűlő (Bácskertes)	kaszálói-dűlői
Kelekút-dűlő (Magyarittabé)	kelekút-dűlői

Kökényes-dűlő (Bácskertes)	kökényes-dűlői
Kőrísa-dűlő (Bácskertes)	kőrísa-dűlői
Kurják-dűlő (Bácskertes)	Kurják-dűlői
Kuti-dűlő (Bácskertes)	Kuti-dűlői
Lukovicsa-dűlő (Bácskertes)	Lukovicsa-dűlői
Malom-dűlő (Doroszló)	malom-dűlői
Mátity dűlője (Ada)	Mátity dűlőjei
Mosztonga-dűlő (Doroszló)	Mosztonga-dűlői
Orgoványi jogok-dűlő (Bácskertes)	Orgoványi jogok-dűlői
Petrovics-dűlő (Tizsakálmánfalva)	Petrovics-dűlői
Remanció-dűlő (Bácskertes)	Remanció-dűlői
Rókadomb-dűlő (Bácskertes)	rókadomb-dűlői
Sás-dűlő (Szabadka)	sás-dűlői
Siketlaposi-dűlő (Bácskertes)	siketlaposi-dűlői
Stefán-dűlő (Tizsakálmánfalva)	Stefán-dűlői
Szigeti-dűlő (Bácskertes)	szigeti-dűlői
Tuladuna-dűlő (Bácskertes)	Tuladuna-dűlői
Vak-dűlő (Doroszló)	vak-dűlői
Vasút-dűlő (Tizsakálmánfalva)	vasút-dűlői
Zajác-dűlő (Topolya)	Zajác-dűlői
Zsellérjog-dűlő (Bácskertes)	zsellérjog-dűlői

7.11. Járások

Alapalak	Melléknévi alak
Disznójárás (Doroszló)	disznójárási
Fehér járás (Szenttamás)	Fehér járási
Velebiti járás (Tóthfalu)	velebiti járási

7.12. Határrészek

Alapalak	Melléknévi alak
Adahatár (Zenta)	adahatári
Amerika határrész (Doroszló)	Amerika határrészbeli
Angyalos határrész (Bácskertes)	Angyalos határrészbeli
Jogok határrész (Bácskertes)	Jogok határrészbeli
Kisrét határrész (Doroszló)	Kisrét határrészbeli
Kucska határrész (Bácskertes)	Kucska határrészbeli
Nagyvér határrész (Doroszló)	Nagyvér határrészbeli
Palics–Ludas határvidék (Palics)	Palics–Ludas határvidékbeli
Rókás határrész (Doroszló)	Rókás határrészbeli
Vratics határrész (Bácskertes)	Vratics határrészbeli

7.13. Szántóföldek

Alapalak	Melléknévi alak
Alvég (Mohol)	alvégi
Erdőföld (Doroszló)	erdőföldi
Gábor-föld (Topolya)	Gábor-földi
Gyepföld (Doroszló)	gyepföldi
Ibérland szántóföld (Torontálvásárhely)	Ibérland szántóföldi
Kenderföld (Doroszló)	kenderföldi
Kertföld (Doroszló)	kertföldi
Kis ugar szántóföld (Magyarittabé, Torontálvásárhely)	Kis ugar szántóföldi
Községi föld (Torontálvásárhely)	Községi földi
Zörgő föld (Magyarittabé)	Zörgő földi

7.14. Keresztek

Alapalak	Melléknévi alak
Deonikai kereszt (Muzslya)	Deonikai keresztli
Fehér-kereszt (Csantavér)	Fehér-keresztbeli
Laták-kereszt (Ada)	Laták-keresztli
Lukács-kereszt (Muzslya)	Lukács-keresztli
Mátyás-kereszt (Gombos)	Mátyás-keresztli
Orvosi kereszt (Muzslya)	orvosi keresztli
Réti kereszt (Muzslya)	réti keresztli
Rind-kereszt (Topolya)	Rind-keresztbeli
Sarki kereszt (Muzslya)	sarki keresztli
Templomkereszt (Muzslya)	templomkeresztli
Tóth Harsányi-kereszt (Topolya)	Tóth Harsányi-keresztli
Városi kereszt (Muzslya)	városi keresztli
Zöld utcai kereszt (Szenttamás)	Zöld utcai keresztbeli

7.15. Kutak

Alapalak	Melléknévi alak
Ártézi kút (Péterréve)	Ártézi kúti
Emlék szökőkút (Palics)	Emlék szökőkúti
Gémeskút (Muzslya)	gémeskúti
Kleiner-kút (Temerin)	Kleiner-kúti
Laki-kút (Torontálvásárhely)	Laki-kúti
Melegkút (Zenta)	melegkúti
Országúti kút (Magyarittabé)	országúti kúti
Pákai kút (Doroszló)	Pákai kúti
Sali-kút (Gombos)	Sali-kúti
Sárga kút (Szenttamás)	Sárga kúti
Simon-kút (Temerin)	Simon-kúti

Szenteltkút (Pancsova)	szenteltkúti
Topolyai ökokút (Topolya)	Topolyai ökokúti
Zöld kút (Palics)	Zöld kúti

7.16. Tanyák, villák, házak

Alapalak	Melléknévi alak
Bajusz-tanya (Torontálvásárhely)	Bajusz-tanyai
Bálizs-szállás/tanya (Péterréve)	Bálizs-szállási/ tanyai
Bártol-tanya (Doroszló)	Bártol-tanyai
Borsos-tanya (Zenta, Muzslya)	Borsos-tanyai
Bugari-tanya (Péterréve)	Bugari-tanyai
Csorba-szállás (Szenttamás)	Csorba-szállási
Deák-tanya (Magyarittabé)	Deák-tanyai
Huszka-szállás (Péterréve)	Huszka-szállási
Kátai-tanya (Muzslya)	Kátai-tanyai
Katona-féle tanya (Szabadka)	Katona-féle tanyai
Kecskés-tanya (Doroszló)	Kecskés-tanyai
Kishorgosi-major (Királyhalom)	kishorgosi-majori
Körtési-tanya (Magyarittabé)	Körtési-tanyai
Lengyel-szállás (Gombos)	Lengyel-szállási
Mágocsi-tanya (Doroszló)	Mágocsi-tanyai
Nádasdy-tanya (Muzslya)	Nádasdy-tanyai
Nagy-tanya (Zenta)	Nagy-tanyai
Nagypál-tanya (Ada)	Nagypál-tanyai
Nándorkne-féli-tanya (Doroszló)	Nándorkne-féli-tanyai
Optác-tanya (Muzslya)	Optác-tanyai
Róka-tanya (vezetéknev) (Nosza)	Róka-tanyai
Rózsa-major (Királyhalom)	Rózsa-majori
Sárga tanya (Torontálvásárhely)	sárga tanyai

Sasi-tanya (Torontálvásárhely)	Sasi-tanyai
Stock-tanya (Doroszló)	Stock-tanyai
Szőnyi-tanya (Muzslya)	Szőnyi-tanyai
Szűcs-tanya (Doroszló)	Szűcs-tanyabeli
Terék-szállás (Péterréve)	Terék-szállási
Tódor tanyája (Muzslya)	Tódor tanyájabeli
Tódor-tanya (Muzslya)	Tódor-tanyai
Tokai-farm (Torontálvásárhely)	Tokai-farmbeli
Tomik-farm (Topolya)	Tomik-farmbeli
Törtei-tanya (Zenta)	Törtei-tanyai
Zóni-tanya (Doroszló, Péterréve)	Zóni-tanyai
Vermes-villa (Palics)	Vermes-villai
Kertész-ház (Péterréve)	Kertész-házi

7.17. Telkek

Alapalak	Melléknévi alak
Soós-telek (Zenta)	Soós-teleki
Bika-telek (Muzslya)	bika-teleki
Császár-telek (Muzslya)	Császár-teleki
Gombás-telek (Muzslya)	gombás-teleki
Mogyorós-telek (Muzslya)	mogyorós-teleki

7.18. Településrészek

Alapalak	Melléknévi alak
Alvég (Zenta)	alvégi
Árenda (Csóka)	árendai
Bara (Péterréve)	barai
Becsei oldal (Péterréve)	becsei oldali
Begluk (Szenttamás)	beglukbeli
Birkasupa (Csóka)	birkasupai

Birkaúsztató (Doroszló)	birkaúsztatóbeli
Csingágó (Csantavér)	csingágóbeli
Disznóhát (Ada)	disznóhát
Duplakanyar (Ada)	duplakanyarbeli
Fácántelep (Péterréve)	fácántelepi
Felvég (Mohol)	felvégi
Gödrök (Szenttamás)	gödrökbeli
Gréda (Bácskertes)	grédai
Gyöngysziget (Szenttamás)	gyöngyszigetbeli
Japán (Csóka)	japáni
Jató (Csóka)	játói
Kangüdrös (Csantavér)	kangüdrösbeli
Károlyszállás vasúti megálló (Bácskertes)	károlyszállási vasúti megálló
Keresztút (Szenttamás)	keresztúti
Kertek (Zenta)	kerteki
Kőkereszt (Ada)	kőkereszi
Kutyaszorító (Csantavér, Doroszló)	kutyaszorítóbeli
Macahalma (Csóka)	macahalmai
Majomplacc (Ada, Szabadka)	majomplacci
Majom-sziget (Zenta, Doroszló, Torontálvásárhely)	majom-szigeti
Makádi (Péterréve)	makádibeli
Mária föld (Pancsova)	mária földi
Munkástelek (Zenta)	munkásteleki
Nagyödör (Csantavér)	nagyödörbeli
Nagyút (Ada)	nagyúti
Öregszőlősor (Csantavér)	öregszőlősori
Orlovacs (Péterréve)	orlovacsi
Pejton-város (Csóka)	Pejton-városi

Régi-vásártér (Szenttamás)	régi-vásártéri
Rózsa Sándor-sziget (Nosza)	Rózsa Sándor-szigeti
Savóhegy (Péterréve)	savóhegyi
Szalatornya (településrész) (Nosza)	szalatornyai
Szilfás (Doroszló)	szilfási
Szív (Szenttamás) (a Krivaja folyó egy része)	szívbeli
Szurdik (Szenttamás)	szurdikbeli
Tamtam-negyed (Csóka)	Tamtam-negyedi
Téglaház (falurész) (Bácskertes)	téglaházi
Terján (Csóka)	terjáni
Toráki-oldal (Magyarittabé)	toráki-oldali
Tuk (Szenttamás)	tuki
Túlsó vég (Csóka)	túlsó végi
Újfalú (Mohol)	újfalusi
Újtelep (Ada, Mohol)	újtelepi
Új-vásártér (Szenttamás)	új-vásártéri
Vásártér (Péterréve, Szenttamás)	vásártéri

7.19. Szobrok

Alapalak	Melléknévi alak
Straub-szobor (Topolya)	Straub-szobori
Szentháromság-szobor (Topolya)	Szentháromság-szobori
Szűz Mária-szobor (Topolya)	Szűz Mária-szobori

7.20. Hidak

Alapalak	Melléknévi alak
Becsei híd (Szenttamás)	Becsei hídi (Szenttamás)
Bőrhíd (Doroszló)	bőrhídi

Buki híd (Királyhalom)	Buki hídi
Fekete híd (Péterréve)	Fekete hídi
Gabrity híd (Szabadka)	Gabrity hídi
Juhászok hídjja (Topolya)	juhászok hídjabeli
Julika híd (Péterréve)	Julika hídi
Kotyogó híd (Doroszló)	Kotyogó hídi
Krivaja-híd (Topolya)	Krivaja-hídi
Moháti híd (Bácskertes)	Moháti hídi
Pancsovai híd (Pancsova)	Pancsovai hídi
Rekavicai híd (Szenttamás)	Rekavicai hídi
Szekszer hídjja (Szenttamás)	Szekszer hídjabeli

7.21. Egyéb földrajzi nevek

Alapalak	Melléknévi alak
Király-rámpa (Péterréve)	Király-rámpai
Palicsi madárles (Palics)	Palicsi madárlesbeli
Pasztvijá-szélmalom (Ada)	Pasztvijá-szélmalmi

8. Zárzó helyett

A vajdasági magyar nyelvű népi földrajzi nevek ma is élnek az egyes kistérségekben. Mivel nem a hivatalos nyelvhasználatot képező nyelvi alakulatok, ezért helyesírásuk időnként gondot okoz. A helyesírás körüli dilemmák részben a vajdasági régió olyan földrajzi alakulatait célozzák meg, melyek eltérnek a más Kárpát-medencei magyar földrajzi névanyagtól, mivel a domborzati forma megnevezése specifikus népi, nyelvjárási elemeket tartalmaz. Másrészt a szerb nyelvi hatás is specifikus az említett régió vonatkozásában.

A fentebb ismertetett névanyag előfordul az iskolai fogalmazásokban, ezért jelen tanulmány magyartanáraink számára is izgalmas olvasmány lehet. Ajánljuk azonban mindenkinek, aki szívügyének tekinti a Kárpát-medencei magyar népi földrajzi nevek begyűjtését, továbbörökítését.

Irodalom

- Penavin Olga – Matijevics Lajos – Mirnics Júlia. 1975. *Bácztopolya és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 1. Újvidék: Hungarológiai Intézet.
- Penavin Olga – Matijevics Lajos. 1976. *Szabadka és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 2. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Matijevics Lajos. 1977. *Kishegyes és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 3. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga – Matijevics Lajos. 1979. *Ada és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 4. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga – Matijevics Lajos. 1980. *Zenta és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 5. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga – Matijevics Lajos. 1981. *Szenttamás földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 6. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga – Matijevics Lajos. 1982. *Temerin és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 7. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Papp György. 1982. *Kanizsa és környéke földrajzi neveinek adattára I*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 8. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Papp György. 1983. *Becse és környéke földrajzi neveinek adattára I*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 9. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga. 1984. *Gombos (Bogojevo) földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 10. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga. 1985. *Kúla és környéke földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 11. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Penavin Olga. 1988. *Bezdán földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 12. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Kovács Endre – Penavin Olga. 1988. *Doroszló (Doroslovo) földrajzi neveinek adattára*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 13. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.
- Papp György. 1989. *Kanizsa és környéke földrajzi neveinek adattára II*. Vajdaság helységeinek földrajzi nevei 14. Újvidék: A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete.

Rajslji Ilona (szerk.). 2011. *Bánáti földrajzi nevek*. Vajdaság helységeknek földrajzi nevei 15. Újvidék: BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

Elenora KOVAČ-RAC

MAĐARSKA NARODNA GEOGRAFSKA IMENA U VOJVODINI

U ovoj studiji se predstavljaju mađarska narodna geografska imena u Vojvodini, koja su sakupljena tokom proteklih pet godina. Način njihove obrade se razlikuje od dosadašnje prakse utoliko što se osim osnovnog oblika vojvođanskih mađarskih narodnih geografskih imena bavi i pravopisom njihovih pridevskih varijanti, čime se ukazuje na problematiku pravopisa. Naime postavljaju se pitanja u vezi sa pojedinim varijantama imena, pošto su pod uticajem srpskog jezika nastali oblici složenih reči u kojima je prva reč ili prefiks uzet iz srpskog jezika, pa nije razjašnjen pravopis ovih jezičkih oblika. Predlažemo za njih moguće načine pravopisa i nadamo se da ćemo time podstaći i druge da izraze svoje mišljenje i da se razvije rasprava o temi. Vojvođanska mađarska narodna geografska imena se u studiji grupišu prema sledećim tematskim celinama: geografska imena u nazivima voda, geografska imena koja se odnose na reljefne elemente površine, geografska imena koja obeležavaju reljef morskog dna, geografska imena koja upućuju na biljke, odnosno geografska imena koja obeležavaju teritoriju, krajolik. Cilj nam je da skrenemo pažnju naših budućih i aktivnih nastavnika mađarskog jezika, kao i mađarskih lingvista iz Karpatskog basena koji se bave sakupljanjem geografskih imena na pitanja pravopisa koja se, vezano za manjinski status, javljaju u mađarskim narodnim geografskim imenima.

Ključne reči: vojvođanska narodna geografska imena, Bačka, Banat, pravopis geografskih imena, način pisanja sa crticom, geografska imena koja se pišu odvojeno

Eleonóra KOVÁCS RÁCZ

GEOGRAPHICAL FOLK NAMES IN HUNGARIAN

The study explores geographical folk names in Hungarian which have been recorded in the past five years. In addition to presenting the basic form of these geographical names, which is the regular practice in similar studies, in this paper we also focus on the spelling of the adjectival variants of these names and thereby draw attention to numerous orthographic problems which arise with respect to a number of geographical terms which are mixed in nature in that the initial segment of the complex geographical name originates from Serbian. The orthography of such mixed names has received little attention so far and therefore in this paper we suggest possible guidelines for the spelling of these mixed formations. The geographical folk names addressed in this study are classified into the following thematic groups: geographical names appearing in names of bodies of water, geographical names referring to land surfaces, geographical names referring to seabed topography, geographical names referring to plants, and geographical names designating an area or landscape. The

goal of the paper is draw the attention of current and future teachers of Hungarian and of Hungarian linguists in the Carpathian Basin who study geographical names to the many issues that arise relating to the orthography of geographical folk names in Hungarian in a minority context.

Keywords: geographical folk names in Vojvodina, Bačka, Banat, orthography of geographical names, hyphenated geographical names, geographical names written separately